

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Henr. Harphii Theologi Ervditiss. Ordinis
Minorvm, Ac Rervm Divinarvm Contemplatoris eximij.
Theologiae Mysticæ Libri Tres**

Henricus <Herpius>

Coloniæ, 1611

Quod per seuerantia est discretionis filia: ad cuius debitam
conseruationem quatuor requiruntur. Cap. XXXVIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37362

gite perficitur. Unde ait S. Bernardus: Fortè sapientia à sapore denomi-
natur. Nec dixerim reprehendendum, si quis sapientiam, sapore boni
diffiniat. Unde sapientia vincit malitiam in mentibus, ad quas intra-
uerit, sanans & reparans cordis palatum: quo sanato, sapit iam boni,
sapit & ipsa sapientia, qua in bonis nulli melius. Quàm multa fi-
unt bona, quæ non sapiunt facientibus? Siquidem nõ sapore boni ad
illa, sed aut ratione, aut quacunq; occasione seu necessitate impellun-
tur. Beata mens, quam sibi totam vendicat sapor boni, & odium ma-
li. Nam in quo euidentius sapientia malitiã vincere comprobatur, q̃
cum excluso sapore mali, quæ non aliud quàm ipsa malitia est, boni
quidem intimus sapor, metis intima occupare tota suauitate sentitur.
Itaq; ad virtutè spectat, tribulationes fortiter sustinere: Ad sapientiam
autem, in tribulationibus gaudere. Non enim est idem virtute agi, &
virtute frui. Nam quicquid virtus elaborat, sapientia fruatur. Unde
virtus est quoddam stabile fundamentũ, super quod sapientia sibi ad-
ificat domum. Hinc ait Sapiens: *Sapientia scribe in otio.* Ergo sapientie
negotia sunt otia: & quo otiosior sapientia, eo exercitior in genere
suo. Econtrario, virtus exercitata clarior est, eoque probatior, quo effici-
osior. Aliud est igitur animã virtute agi, & aliud sapientia regi. Aliud
virtute dominari, aliud in suauitate deliciarì. Hæc Bernardus. Hanc
igitur sapientiam omnes adamare studeamus, tanquã impressionem
quandam diuinæ similitudinis, & emanationem à diuina sapientia.
Qui namq; familiariter eam adamare didicerit, & ei sapius vacare vo-
luerit, iucundam valde reddet vitam, & maximam in tribulatione cõ-
solationem. Est enim pluuia sapientie salutaris, & manna spirituale,
quod ingeniosis, & eam quærentibus de cælo infunditur, & irrigat
mentes piorum hominum, & obdulcat fauces animæ illorum.

*Quod perseverantia est discretionis filia: ad cuius debitam conserua-
tionem quatuor requiruntur. Cap. XXXIIII.*

Nueni quem diligit anima mea. Tenui eum, nec dimittam.
Cantic. III. In dilectione animæ notare possumus amorem
spiritualem & affectuosum. Cum enim aliquem affectuo-
se diligimus, hunc quasi animam nostram diligere dici-
mur. Quasi dicatur: Quem affectuose diligo & spirituali-
ter diligo, scilicet ad salutem animæ, non ad commodum temporale,
vel corporale. *Inueni, inquit, sed beneficio, sed exemplo, sed in Euan-
gelio,*

gelio, quem inuenire non poteram, nec creaturarum vestigio, nec naturali ingenio, nec scientiarum adminiculo. *Inueni* inquam, eum dicentem in Euangelio: *Ego sum via, veritas, & vita. Via* secundum humanitatem, sequendi præbens exemplum. *Veritas* secundum diuinitatem, illuminans intellectum: & *vita*, reficiens affectum. *Hæc tenni eum, nec dimittam*, sed eidem adhærebo fideliter, firmiter & perseveranter: quia *lignum vite est ijs, qui apprehēderint eum: & qui tenuerint eum perseveranter, beatus erit*. Solus enim *qui perseverauerit, hic saluus erit*. Nam perseverantia, secundum Bernardum, est vnica filia regis aeterni, quam ei peperit vera discretio. Est, inquam, omnium virtutum finis, earumque consummatio, totiusque boni repositorium; & virtus sine qua nemo videbit Deum, (quia absque perseverantia, nec qui pugnat victoriam, nec palmam victor consequitur) vigor est viri, nutritrix ad meritum, mediatrix ad pramium, foror patientia, filia constantia, amica pacis, amicitiarum nodus, vnanimitatis vinculum, sanctitatis propugnaculum. Tolle perseverantiam, nec obsequium mercedem habet, nec beneficium gratiam, nec laudem fortitudo. Sola est cui aeternitas redditur, vel qua potius hominem reddit aeternitati, dicente Domino: *Qui autem perseverauerit usque in finem hic saluus erit*. Pro quo notandum, quod ad consequendum finalem perseverantiam, sine qua nemo coronabitur: primo considerandum est, quod perseverantia non solum est virtus specialis, sed etiam singulare donum Dei. Dicit enim Augustinus libro de Perseuerantia: *Asterimus donum Dei esse perseverantiam, qua usque in finem perseveratur in Christo*. Quod utique donum nec protoplasti receperant in paradiso. Nam primo homini datum non erat ut perseveraret; sed ut perseverare posset per liberum arbitrium: quia tunc nulla corruptio fuit in humana natura, qua perseverandi difficultatem præberet. Sed prædestinatis per gratiam Christi non solum datur ut perseverare possint, sed ut perseverent. Unde duplex perseverantia distingui potest. Accipitur enim quandoque perseverantia pro habitu perseverantia, secundum quod est virtus. Et contingere potest, quod habens habitum perseverantia, eligit quidem perseverare, & incipit exequi, aliquandiu persistendo, non tamen complendo actum, nec perseverando usque in finem operis virtuosum, vel usque in finem humana vite. Et hoc modo perseverantia indiget dono habitualis gratia, sicut & cetera virtutes infusa, nec est necessarium, quod habens habitum virtutis, immobiliter

Ioan. 14.

Perseverantia.

Prouer. 3.

Matth. 10.

Ibidem.

Perseverantia donum.

Dei.

litar

licet utatur eo usque ad mortem. Accipitur etiam quandoque perseverantia pro actu perseverantiae durante usque ad mortem, & secundum hoc non solum indiget gratia habituali, sed etiam gratuito Dei auxilio; hominem in bono conservatis usque in finem vitae: quia cum liberum arbitrium de se vertibile sit, & hoc ei non tollatur per habituales gratiam vitae praesentis, non subest potestati liberi arbitrij, etiam per gratiam reparati, ut se immobiliter in bono statuat, licet in eius potestate sit quod hoc eligat. Nam plerumque in nostra potestate cadit electio, non autem executio. Perseverantia igitur, secundum Tullium in Rhetorica, est in ratione bene considerata, stabilis & perpetua permanens. Et sola perseverantia est quae meretur palmam. Nam etsi bona inchoantibus praemium permittitur, solis tamen perseverantibus redditur: quia perseverantiae virtus in bono aeternitatis similitudinem habet, per quam tanquam per nostrum aeternum, merebimur aeternum Dei: quia vita aeterna perseveranti in bono penetrabilis est, ut dicit Seneca. In huius etiam argumentum tradunt antiquae Romanorum historiae, quod nullus Romanus Romanum exiens, pro pugna contra inimicos Republicae exercenda, Romam reintrare poterat, nisi prius victoriam de inimicis reportaret. Devicti vero semper exules remanserunt. Victores igitur redeuntes, scuto rotundo coronabantur, quae exeuntes ad bella in brachijs portabant. Ex qua consuetudine mater Ecclesia Sanctos victores ad aeternam civitatem redeuntes, coronis ad modum rotundi scuti factis, honorat, iuxta illud Psalmista: *Domine, ut scuto bonae voluntatis tuae coronasti nos.* Ceterum, ad virtutem perseverantiae conservandam quatuor ex parte nostra requiruntur. Primum est, bonarum operationum frequens exercitatio. De qua dicit Bernardus: Nulla unquam serium Dei, non dico dies, sed nec hora inveniet sine exercitij labore. Nequaquam enim sufficit semel vel secundo quod bonum est operari, nisi incessanter addas nova prioribus: alioqui iacet & marcescit flos primi operis, atque ex eo omnis virtus in brevi terminatur, si non alijs & alijs subiectis pietatis operibus continuo reparatur. *Non enim coronabitur, secundum Apostolum; nisi qui legitime certaverit:* vocans certamen legitimum, continuum nostri profectus incrementum. Vera namque & efficax perseverantia semper in suis exercitijs augeri debet, & proficere: quia si vel affectus deuotionis, vel effectus operis remittitur, seu ex negligentia attenuatur, incipit paulatim deficere, donec penitus extingatur. *Corporalis tamen exercitatio (quae dicitur ad*

Perseuerantia quid.

Psal. 4. Perseuerantiae conservanda quatuor necessaria esse.

Exercitatio.

2. Tim. 2.

1. Tim. 4.

Da 3 modicum

modicum utilis) fieri debet cum debito moderamine discretionis, iuxta valetudinem corporis. Nam corpus infirmum, si supra virtutem ad opera coegeris, obtenebrationem semper imponit animae, & confusionem magis inducit. Corpus verò fortè, si otiositati & requiei dederis, omnis malitia perficitur in anima habitante in eis.

Deuotio.

Secundum verò est, interna deuotio. Nam si bona operari quandoque non potest, saltem meditando deuotionem suam accendat: quia meditatio parit scientiam, scientia compunctionem, compunctio deuotionem, & deuotio facit orationem. Meditatio est frequens cogitatio,

Meditatio.

curiosa & sagax, occulta inuestigare, & obscura ad notitiam trahere: quae deseruire possunt ad salutem animae, cuius sunt tria genera. Vnum in creaturis, & surgit ex admiratione. Secundum in Scripturis, & surgit ex lectione. Tertium in moribus, & surgit ex circumspectione.

Circum-
pectio.

Circumspectio in moribus duplici consideratione discurrit: intus ad conscientiam, & foris ad famam, vt quid expediat nobis ad meritum, & quid deceat proximis ad exemplum. Veruntamen vera meditatio semper solitudinem saltem mentalem requirit, etiam si corpore inter homines conuersari cogitur. Et tunc secundum Gregorium, etiam qui rebus temporalibus occupantur, exteriora bene disponunt, cum sollicitè ad interiora refugiant, cum nequaquam foris perturbationum strepitus diligunt: sed apud semetipsos intus in tranquillitatis sinu requiescunt. Requirit etiam meditatio silentium,

Thren. 3.
Silentium.
Isaie 32.

iuxta illud: *Sedebit solitarius & tacebit, & leuabit se super se.* Dicit enim Esaias: *Erit opus iustitiae pax, & cultus iustitiae silentium.* Quasi diceret: Tanta virtutis est silentium, quod in homine conseruat Dei iustitiam, & inter proximos nutrit & custodit pacem. Tertium autem est, sancta cogitatio. Nam si per meditationes deuotionem suam accendere non potest, saltem Dominum suum recogitet, vt sic eum diabolus occupatum licitè interius inueniat: quod nulli est impossibile, quia nostrae subiacet voluntati. Internas autem animae cogitationes, secundum Augustinum, diabolum non videre certi sumus, sed motu eas corporis ab illo affectionum indicijs colligi, & experimento didicimus. Secreta autem cordis solus ille nouit, ad quem dicitur: *Tu solus nosti corda filiorum hominum.* Quartum est, quod in omnibus rectam intentionem habere debeamus. Qui enim rectè intendit, rectè tendit ad eum quem quaerit. De qua intentione dictum est supra.

3. Reg. 8.
Intentio.

De deo.